Ludmila HOMETKOVSKI,
Universitatea Liberă Internațională din Moldova

TERMINOLOGIA ŞI DICŢIONARELE TERMINOLOGICE: GENEZĂ ŞI EVOLUŢIE

Progresul ştiinţific este însoţit în mod inevitabil de apariţia cuvintelor speciale pentru a marca obiectele studiate. Dezvoltarea tehnicii, culturii, artei dă naştere cuvintelor speciale proprii domeniilor lor. Acest fenomen are loc în timp diferit, în diferite colţuri ale lumii şi sub forma materială a diferitor limbi. Dar totuşi este un fenomen universal.

În ultimul timp, terminologia, trezeşte un interes mare din partea lingviştilor şi specialiştilor din diferite ramuri ale ştiintei şi domenii profesionale. Cercetătorii încearcă în continuu să sistematizeze, să unifice şi să standardizeze lexemele speciale – termenii, ce desemnează noţiuni terminologice noi. De aceea, terminologiei îi este caracteristică dinamica şi mobilitatea, fiindcă termenii noi apar datorită progresului tehnico-ştiinţific şi schimbărilor cotidiane ce au loc în societate.

Apariţia neologismelor mai este provocată şi de faptul că toate domeniile de activitate umană sunt mereu în dezvoltare şi de aici porneşte necesitatea de a introduce pe parcurs unele modificări lexicale cu scopul perfecţionarii terminologiei unuia sau altuia domeniu. Nu este nimic perfect în lume, nici ştiinţa, nici legea. Ne vom alătura opiniei Teodorei Irinescu [9, p. 121], care scrie în una din monografiile sale, că este cvasiunanim recunoscut că nici o terminologie ştiinţifico-tehnică (în cazul nostru, prima componentă se poate atribui ştiinţei dreptului, cea de a doua, justiţiei în partea ei „tehnică") nu poate fi perfectă, din diverse cauze: complexitatea şi „elasticitatea" unor noţiuni; neputinţa semnelor lingvistice de a reflecta toate nuanţele şi toate raporturile. Însă, în opinia domniei sale, aceasta nu înseamnă că terminologia ca instrument de comunicare nu poate fi mai mult sau mai puţin eficientă într-un domeniu de activitate social-umană de importanţa celei justiţiare. P. Ivič [22, p. 18] observă că dificultăţile provocate de caracterul inadecvat al terminologiilor au pus în faţa lingviştilor şi a specialiştilor din orice domeniu sarcina ameliorării lor, datorie transmisă din generaţie în generaţie:

> „Perfecţionarea terminologiilor are loc în urma unui proces dublu: a progresului ştiinţei însăşi, adică a înţelegerii tot mai clare a noţiunilor pe care le semnifică termenii şi a aprofundării sporite a problemelor pur terminologice". Iar „atitudinea de surpriză în faţa unor realităţi lingvistice de o mare varietate şi bogaţie este dublată de încercarea de a găsi reguli şi criterii care să acţioneze în sensul structurării şi normării materialului lexical al diferitor domenii ştiinţifice" [5, p. 14].

Terminologia oferă un sprijin deosebit comunităţii ştiinţifice. Accesibilitatea cît mai uşoară a informaţiei este importantă nu numai pentru dezvoltarea întrun anumit domeniu, dar şi pentru un schimb util între specialişti, iar exactitatea termenilor folosiţi este esenţială pentru schimbul corect de informaţii. În prezent ştiinţa şi tehnologia devin tot mai mult interdisciplinare, însă paralel cu aceasta, progresul rapid în ştiinţă şi tehnologie, ca şi în modul de comunicare, impune restricţii şi chiar standardizarea unor forme ale limbajului. Terminologia este nevoită să recurgă la diferite ştiinţe: lingvistica, lexicologia, informatica, ştiinţele exacte deoarece terminologia presupune documentaţie, clasificare etc.

BDD-A3313 © 2011 Editura Europlus
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:56:04 UTC)

Multidisciplinaritatea se referă la originea termenilor, la studiul fundamental al conceptelor, la organizarea şi transmiterea cunoaşterii, la formarea informaţiei ştiinţifice şi în final la stocarea cunoaşterii. Gleb Drăgan, vorbind despre importanţa terminologiei în transmiterea cunoaşterii, face referinţă la legenda Turnului Babel. Iată fragmentul din Biblie [2]:

> „În vremea aceea era în tot Pământul o singură limbă şi un singur grai la toţi. Purcezînd de la răsărit, oamenii au găsit în ţara Sennar un şes şi au descălicat acolo. Apoi au zis unul către altul:"Haidem să facem cărămizi şi să le ardem cu foc!". Şi au folosit cărămida în loc de piatră, iar smoala în loc de var. Şi au zis iarăşi: "Haidem să ne facem un oraş şi un turn al cărui vîrf să ajungă în cer, şi să ne facem faimă înainte de a ne împrăştia pe faţa a tot Pământul". Atunci s-a pogorît Domnul să vadă cetatea şi turnul pe care-l zideau fiii oamenilor. Şi a zis Domnul: „Iată, toţi sînt de un neam, şi o limbă au şi iată ce s-au apucat să facă, şi nu se vor opri de la ceea ce şi-au pus în gînd sa facă. Haidem dar să ne pogorîm şi să amestecăm limbile lor, ca să nu se mai înţeleagă unul cu altul."

Cu alte cuvinte, construcţia Turnului Babel a fost posibilă deoarece toţi utilizau o aceeaşi limbă, iar la baza ei a existat şi o terminologie necesară coordonării şi construirii turnului. Dumnezeu a sesizat tăria deosebită a unei limbi unice, deoarece, în loc să dărîme construcţia, a ales soluţia de a nu-i lăsa pe oameni să se mai înţeleagă [6, pp.74-76].

Deci terminologia a existat din toate timpurile, s-a dezvoltat paralel cu omul şi societatea. Însă doar în ultimele decenii a cunoscut o dezvoltare sistematică, cu discuţii profunde la capitolul principiilor, metodelor, bazelor sale. Întemeierea şi dezvoltarea terminologiei e legată de Cercul de la Viena şi de E. Wüster, care a înfiinţat institutul internaţional INFOTERM şi a fundat ştiinţa termenilor sau V.G.T.T. (Vienna General Theory of Terms). Ideile de bază ale acestei orientări pot fi găsite în Manifestul Cercului de la Viena [16]. Postulatele V.G.T.T. sunt produse sub formă de norme de ISO – 1087, editat de AFNOR [1]. Wüster şi adepţii săi postulează unitatea ştiinţei şi, din această cauză, diminuează pînă la zero importanţa lingvisticii, stabilind ca limbaj unificator logica. Ca ideologi ai universalismului, reprezentanţii V.G.T.T. urmăresc să unifice ansamblul disciplinelor ştiinţifice. Adoptă o poziţie terminologică strictă, după care conceptele ştiinţifice sunt incompatibile cu cele ale lumii cotidiene (poziţia care nu coincide cu interpretări actuale ale terminologiei). Pentru a rezolva problema difuzării internaţionale a ştiinţelor V.G.T.T. stabilesc norme internaţionale (normele ISO), care preced elaborarea terminologiilor şi care permit echivalenţa precisă de la o limbă la alta; aceste norme, admise de colectivităţile ştiinţifice şi tehnice realizează unitatea dorită pentru ştiinţă.

Pe poziţia V.G.T.T. se situează şi alţi cercetători de referinţă în dezvoltarea terminologiei cum ar fi H. Felber [7]; totuşi acest autor admite că terminologia este un domeniu interdisciplinar şi transdisciplinar.

Normele ISO pun accent pe nume în terminologii, iar postulatul nominal e influent în diverse teorii terminologice, în aşa fel încît alte clase morfologice sunt raportate la forma nominală de expresie (este cazul logicii terministe, pe teoria căreia s-au fundamentat mai multe teorii actuale în Anglia sau în Franţa (curentul nominalist).

O orientare modernă în terminologie este reprezentată de R. Kočourek [10]. În această orientare se depăşeşte poziţia terminologiei clasice (care ignoră dimensiunea sintactică a lexicului, ceea ce face din terminologii cataloage inerte) şi se preconizează descrierea textelor; sunt urmăriţi termenii cu distribuţie regulată în texte (izotopie generică) şi termenii cu distribuţie neregulată (molecule semice). Se

BDD-A3313 © 2011 Editura Europlus
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:56:04 UTC)

consideră că preocuparea pentru texte trebuie să conducă la reconsiderarea unor principii ale terminologiei.

Importanța textelor pentru termeni şi terminologii este reflectată şi de unele definiții lexicografice din dicționarele generale ale limbilor, atunci când se dau indicatori de domeniu, cum ar fi mar. (marină), cor. (coregrafie), electron. (electronică), rad. (radio, radiofonie), tel. (televiziune), text. (industria textilă) ş.a., indicatori care corespund tipurilor de discurs.

E de menționat că, anume specialiştii diferitor domenii de activitate umană au stat la originea teoriei terminologice şi nu lingviştii. Întemeietorul teoriei generale a terminologiei moderne, cum am mai menționat mai sus, este considerat inginerul austriac Eugen Wüster (1898-1977), tot dînsul fiind şi principalul reprezentant al Şcolii din Viena. În 1931 Wüster prezintă la Universitatea de la Viena teza sa de doctorat *Internationale Sprachnormung in der Technik, besonders in der Elektrotechnik* [17]. În teză Wüster explică în ce constă sistematizarea metodelor terminologice, stabileşte principiile de lucru asupra termenilor şi schițează în linii mari metodologia prelucrării datelor terminologice. Traducerea tezei sale în limba rusă constituie o primă manifestare a interesului pe care îl suscită terminologia în domeniile tehnice şi o dovadă a importanței în creştere acordate normalizării termenilor. În ex-URSS, savantul D.S. Lotte (1889-1950) creează şcoala terminologică sovietică. În 1931 Lotte [19] scria, că starea terminologiei tehnice este un obstacol serios în calea progresului tehnic, deoarece nivelul dezvoltării terminologiilor concrete nu corespunde progresului în domeniul tehnicii şi ştiinței [20, p. 28].

Guy Rondeau [13, p. 11] îl considera pe Lotte drept fondator al terminologiei ca disciplină ştiințifică. În timp ce Lotte se ocupa de aspectele teoretice şi metodologice, Wüster se ocupa de prelucrarea datelor terminologice dezvoltînd teoria sa generală a terminologiei doar către anii 70 a secolului XX. Insă Picht susține că anume teza de doctorat a lui Wüster este prima prezentare a teoriei terminologice [12, pp. 24-32]. Prima lucrare pur teoretică a lui Wüster *Einführung in die allgemeine Terminologielehre und terminologische Lexikographie* apare la Viena şi New York în anul 1979 cu doi ani mai tîrziu după moartea sa. În această lucrare Wüster expune teoria generală a terminologiei, fundamentele Şcolii vieneze [18].

În 1936 a văzut lumina tiparului monografia savantului rus E. Dressen [21, pp. 104-165] în care autorul a mai multor lucrări în domeniul teoriei şi istoriei esperanto şi altor limbi artificiale internaționale, susține că scopul termenului este de a reproduce în conştientul omului o închipuire pe cît se poate de completă despre obiectul ştiinței şi tehnicii cu toate calitățile şi proprietățile sale. Dressen este primul care a insistat asupra importanței normalizării terminologiilor şi a fost la originea primului organism internațional de normalizare – ISA (International Federation of National Standardizing Associations), fondat în 1926. ISA este înlocuit în 1946 cu ISO (International Standardizing Organisation).

Maria Teresa Cabré [4, p.27-29] distinge patru etape în dezvoltarea terminologiei moderne:

1. **Originile disciplinei** (anii 1930-1960). În această perioadă se pun la punct metodele activității terminologice care țin cont de caracterul sistematic al termenilor şi apar primele texte teoretice ale lui Wüster şi Lotte.

2. **Perioada de structurare** (anii 1960-1975). Aportul cel mai important este adus în această perioadă de informatica şi tehnicile documentare. Apar primele baze de date şi se observă primele activități de organizare internațională a terminologiei. Terminologia începe să aibă un cuvînt important în procesul de standardizare a unei limbi.

BDD-A3313 © 2011 Editura Europlus
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:56:04 UTC)

3. **Perioada de maturizare/avîntul (éclatement)** (anii 1975-1985). Informatica continuă să se dezvolte şi să-şi aducă noi contribuţii la dezvoltarea terminologiei, mai ales prin elementele de micro-informatică. Apar proiecte de amenajare lingvistică şi terminologia devine tot mai importantă în procesul de modernizare a unei limbi şi a societăţii.

4. **Perioada actuală (de larges horizons)** (din 1985). Se dezvoltă o adevarată industrie a limbilor, în care terminologia ocupă un loc important. Cooperarea internaţională devine mai intensă şi apar primele reţele internaţionale care grupează diferite ţări cu probleme comune. Creşte efortul de standardizare şi amenajare lingvistică.

După cum vedem, ştiinţa terminologică modernă începe prin anii 30 a secolului trecut, însă practica terminografică e mult mai veche. În civilizaţia occidentală descoperim deja în sec. XVI primele glosare specializate, monolingve sau chiar multilingve. Englezul John Rastell publică în 1527 *Glossary of Law Terms* care este considerat cel mai vechi vocabular tehnic monolingv. Apoi apar în 1553 două lucrări flamande, manualul de retorică al lui Jan Van Mussem care cuprindea un *Vocabularius van vremde termen* şi un *Tresoor der Duytsscher talen* al juristului Jan Van den Werve cu un glosar de termeni juridici străini [15, p.67].

În secolul XVIII Lavoisier şi Berthollet realizează lucrări în domeniul chimiei, Linné în botanică şi zoologie. În sec. XIX din cauza internaţionalizării ştiinţei, savanţii tot mai des exprimă părerea că sunt necesare reguli de formare a termenilor pentru fiecare disciplină aparte. Începînd cu 1906 Schlomann publică vocabulare tehnice în şase limbi [4, p. 22, 59].

Practica terminologică apare în rezultatul boom-ului informaţional, care a provocat un interes sporit faţă de atribuirea unor denumiri corecte conceptelor create în ştiinţă şi tehnologii şi ar căror număr este în creştere continuă, precum şi interesului pentru comunicare eficientă între diferite ţări. În urma activităţii şi practicii terminologice apar produsele terminologice: dicţionare, vocabulare, glosare, lexicoane, tezaure, baze şi bănci de date informatizate. Aceste instrumente sunt prin urmare folosite zi de zi de diferiţi utilizatori. De exemplu, vocabularul terminologic sistematic monolingv unde sunt prezentate concepte din domeniul respectiv se foloseşte pentru activitatea în domeniul de specialitate. În vederea transferului de cunoştinţe de specialitate într-o altă limbă se foloseşte un vocabular terminologic sistematic multilingv, care conţine sistemul unificat de concepte pentru limbile implicate reprezentat cu ajutorul termenilor din diferite limbi incluse în vocabular. Pentru traducerea textelor se foloseşte dicţionarul alfabetic care cuprinde termeni notaţi în ordine alfabetică şi echivalentele lor în alte limbi. Tezaurele, fie monolingve, fie multilingve se folosesc pentru documentare şi informare. Bazele de date, în funcţie de structura şi conţinutul lor, pot fi utilizate în diferite scopuri: activitate în domeniu, traducere, documentare şi informare, etc.

Deoarece interesul pentru ştiinţa terminologică naşte din practică, diferite organizaţii îşi concep propriile dicţionare. Astfel, în 1928 Comisia internaţională a poliţiei criminale publică un *Internationales kriminaltechnisches Wörterbuch* german-francez [15, p. 88].

Reluarea activităţilor economice după al Doilea război mondial dă naştere mai multor dicţionare în domeniul economiei, afacerilor, băncilor, finanţelor şi, de asemenea, în domeniul dreptului care trebuia să reglementeze lumea nouă. Astfel în 1949 apar trei lucrări: *Terminologie juridique français-allemand* de A. Schreiber, *Dictionnaire juridique et administratif français-allemand* de E.Weinhold şi un *Law Dictionary* enlez-francez-german-spaniol de L. Egbert. În 1950 apar *Dictonnaire juridique français-allemand* de T. Piccard şi *Vocabulaire juridique français-anglais-*

BDD-A3313 © 2011 Editura Europlus
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:56:04 UTC)

allemand de R. Homburg, urmate în 1951 de *Handwörterbuch der französischen Rechtssprache* francez-german semnat de A. Wicher.

Cu anii numărul dicţionarelor creşte în continuu, fie vorba de lucrări monolingve, fie multilingve: în 1955 vede lumina tiparului *Dictionary of Legal Terms* englez-spaniol/spaniol-englez de L. Robb; în 1956 A. Perraud publică *Le Petit dictionnaire de droit,* iar T. Quemner *Dictionnaire juridique français-anglais/anglais-français*; în 1957 apare dicţionarul lui J. Bromberger *Petit dictionnaire juridique; La Terminologie juridique français-allemand/allemand-français* de R. Renner et G. Haensch (1960), *Wörterbuch der deutschen und französischen Rechtssprache* de M. Doucet (în 2 volume, 1960-1962), *Deutsch-ungarisches Wörterbuch der Rechts- und Verwaltungssprache* german-unguresc şi vice-versa de A. Karcsay (în 2 volume, 1960-1963); în 1962 *Law Dictionary* al lui H. Mozley; în 1964 avem *Dictionnaire juridique francez-italian/italian-francez* al lui M. Matteucci şi *Russisch-deutsches juristisches Wörterbuch* de H. Kraft; *Encyclopedic Dictionary of Legal Terms* rus-englez de M. Tchjivadze (1965); în 1966 apare *Rechtslexikon* de H. Hassenpflug şi *Wörterbuch der deutschen und italienischen Rechtssprache* (în 2 volume) de G. Conte, în 1968 C. Creifelds publică *Rechtswörterbuch*, … etc. [15, pp. 93-94].

Totuşi, chiar dacă astăzi dispunem de un număr impunător de dicţionare juridice, este foarte dificil de efectuat traducerea unui document juridic fără a avea un minim de cunoştinţe în domeniul dreptului. La fel de complicat îi este şi juristului fără cunoştinţe bune a limbii în care îşi propune o traducere. Dicţionarele bilingve oferă o informaţie limitată asupra termenului, de aceea, Gabrielle Smart în articolul său *Le droit, une affaire d'interprétation des mots* [14] consideră binevenită căutarea termenului în dicţionarele de drept monolingve în ambele limbi (limba sursă şi limba ţintă) pentru a verifica sensul exact al termenului şi a obţine definiţia lui în vederea găsirii echivalentului corect.

O orientare de maximă importanţă la ora actuală este cea care priveşte relaţiile dintre IA (Inteligenţa artificială) şi terminologii, orientare care reuneşte specialişti din diverse domenii (informaticieni, specialişti într-un anumit domeniu ştiinţific sau în teoria cunoaşterii, dar şi numeroşi lingvişti de renume, cum ar fi F. Rastier, R. Martin).

Inteligenţa artificială se preocupă atît de ontologie a priori a domeniului ştiinţific de aplicare, de ansamblul primitivelor acestui domeniu, de achiziţia de cunoştinţe şi de construirea unui sistem explicit, cît şi de o problematică diversă ţinînd seama de limbile naturale. Terminologia în IA este legată, oricum, de texte, deşi există problema decupajului automatic al textelor.

În condiţiile diversităţii preocupărilor în relaţia dintre terminologii şi IA se reţin cîteva dintre cercetările efectuate:

(a) dezvoltarea lingvisticii corpusului utilizînd băncile de date textuale;

(b) stabilirea unor sisteme de extragere automatică a termenilor ca TERMINO a lui David şi Plante (ATO, 1990-1993) sau LEXTER al lui Bourigault [3];

(c) stabilirea unor bănci terminologice pentru obţinerea unor date mai adecvate, cum se procedează în Franţa, făcîndu-se distincţia dintre „limba comună" şi „limbile de specialitate";

(d) analiza din perspectivă „internă" a specialistului întrun anumit domeniu ştiinţific sau tehnic, descriere reprezentată în IA (Nadine Gros, KOD) ş.a.

Se consideră în general, că legăturile dintre terminologie şi IA pot duce la revizuirea anumitor postulate. Fiecare dintre aceste perspective moderne de studiere a terminologiilor ar putea fi de mare utilitate cercetărilor întreprinse în lume, dar informaţia complexă şi specializată în acelaşi timp, ne face să considerăm această perspectivă ca un deziderat de viitor.

BDD-A3313 © 2011 Editura Europlus
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:56:04 UTC)

Studiul terminologiei apare ca necesar datorită dezvoltării tuturor ramurilor ştiinţei şi specializării acestora şi ca urmare a apariţiei a nenumărate noţiuni noi. Este necesară corecta interpretare a noţiunilor, precizarea diferenţierii dintre cuvînt şi termen, definirea cît mai completă a conceptelor şi, în ultimă instanţă, clarificarea diferenţei dintre limbajul general şi limbajul specializat. Aceste probleme sunt şi mai complicate în cazul limbilor care nu sunt de circulaţie internaţională, deoarece acestea trebuie să preia o cantitate apreciabilă de termeni, odată cu importul de tehnologii, tehnici şi instalaţii. Asemenea termeni pot veni pe căi diferite, din diferite limbi cu circulaţie internaţională şi în acest mod pot conduce la confuzii. Din acest punct de vedere, ne alăturăm opiniei lui E. Pavel şi C. Rucăreanu [11, p. 16] că, terminologia este o ştiinţa dinamică, în continuă transformare, dezvoltare şi perfecţionare.

Mai mult decît în limbajul obişnuit, comunicarea în limbajul de specialitate cere claritate şi precizie. Noile concepte trec din limba în care au fost create în limbi din întreaga lume. Această trecere nu se face în mod organizat, ci de cele mai multe ori în mod haotic. Un anumit concept, cu un anumit înţeles precis în limba de bază, poate deveni în limba care îl împrumută un neologism nepotrivit cu specificul acestei limbi, cu un înţeles greşit sau care prezintă ambiguităţi. Introducerea noilor concepte într-o altă limbă se face de multe ori prin mass-media de oameni care nu posedă o pregătire lingvistică sau de specialitate, prin dicţionare, care nu întotdeauna sunt realizate de traducători de cea mai bună calitate, prin firme străine, care vor să-şi lanseze un anumit produs, uneori chiar prin specialişti, care însă nu sunt preocupaţi decît de spaţiul lor restrîns de activitate. De multe ori nu se încearcă nici măcar o adaptare a cuvîntului străin, ci se copiază pur şi simplu în forma sa iniţială, deşi nu se potriveşte şi nu se poate adapta gramaticii şi vorbirii limbii autohtone. Este cazul nenumăratelor anglicisme introduse în informatică, în administraţie, în comunicaţii, în electronică, în multe domenii din cercetare etc. Uneori, noi concepte apar sub forma unor iniţiale (acronime), cărora nu li se explică sensul şi provenienţa [11, p. 16].

Trebuie totuşi să recunoaştem că noile concepte nu pot fi ignorate. Ele reprezintă de foarte multe ori cele mai noi cuceriri ale ştiinţei sau ale tehnicii şi trebuie să ni le însuşim, dacă vrem să fim la curent cu aceste noi cuceriri. Aici este unul din rolurile de bază ale terminologiei, de a pune o oarecare ordine în această problemă, de a da înţelesul corect noilor concepte, de a le adapta şi a le da termeni cît mai potriviţi cu legile organice ale limbii.

Nu este singura atribuţie a terminologiei. Există cuvinte intrate mai de mult în vocabularul limbii, al căror înţeles prezintă ambiguitate sau neclaritate, cuvinte care în diferite ramuri ale ştiinţei sau ale tehnicii au înţelesuri diferite sau cuvinte care pe parcursul timpului şi-au schimbat înţelesul iniţial, fiind necesare precizări noi.

Scopul prezentului articol fiind doar un scurt istoric al terminologiei şi a dicţionarelor terminologice, mai cu seamă în domeniul dreptului, vom concluziona că terminologia este o disciplină complexă, cu cîmp de activitate vast, care necesită o continuă adaptare şi aducere la zi.

REFERINŢE BIBLIOGRAFICE:

1. AFNOR, (1990) . *Terminologie, Norme X03-003, ISO-1087*, Paris: Afnor.
2. Biblia, „*Facerea*", capitolul 11:1-7.
3. Bourigault, D. (1994). *LEXTER, un logiciel d'extraction de TERminologie. Application à l'acquisition de connaissances à partir des textes*, Teză de doctorat, Paris: EHESS.
4. Cabré, M. Teresa. (1998). *La Terminologie. Théorie, méthode et applications*, Ottawa, 322 p.

BDD-A3313 © 2011 Editura Europlus
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:56:04 UTC)

5. Cuciuc, Nina. (2004). *Franceza juridică*, Iaşi: Demiurg , 237 p.
6. Drăgan, Gleb. (1999). *Despre terminologia pentru ştiinţele exacte//Terminologie pentru ştiinţele exacte şi alte reflecţii sumare*, Bucureşti: Editura ICPE, 134 p.
7. Felber, Helmut. (1987). *Manuel de terminologie*, UNESCO, Infoterm, 374 p.
8. Flaişer, Mariana. (2001). *Terminologia medicală în limba română*, Iaşi: Demiurg , p. 9.
9. Irinescu, Teodora. (2003). *Lingvistică juridică*, Iaşi: Demiurg, , 189 p.
10. Kočourek, Rostislav. (1994/1995). *ALFA, Terminologie et linguistique de spécialité*, vol. 7, Halifax Univ.
11. Pavel, Eugeniu şi Costin Rucăreanu. (2001). *Întroducere în terminologie*, Bucureşti: Editura Academiei Române, Editura AGIR, 159 p.
12. Picht, Heribert. (1983). *Breve historia y situación actual de la teoría, la investigación y las prácticas terminológicas//Actas del primer seminario nacional de terminología*, Caracas, Universidad Simón Bolívar, pp.24-32.
13. Rondeau, Guy. (1983). *Introduction à la terminologie*, 2e édition, Chicoutimi, Gaëtan Morin, XLV+238 p.
14. Smart, Gabrielle. *Le droit, une affaire d'interprétation des mots* [en ligne]. Disponible sur: http://www.geocities.com/Eureka/office/1936/juri1.html (consulté le 07. 11. 2008).
15. Van Hoff, Henri. (1994). *Petite histoire des dictionnaires*, Peeters, Louvain-la-Neuve, , 129 p.
16. Wüster, Eugen. (1985). *Manifeste du Cercle de Vienne et autres écarts*, traducere în franceză de Antonia Soulez, PUF.
17. Wüster, Eugen. (1931). *Internationale Sprachnormung in der Technik, besonders in der Elektrotechnik,* Teză de doctorat.
18. Wüster, Eugen. (1979). *Introduction à la théorie générale de la terminologie et à la lexicographie terminologique*, Edition française préparée par Edmond Brent, Québec, Canada.
19. Лотте, Д.С. (1931). *Очередные задачи научно-технической терминологии*.
20. Головин, Б.Н. и Р.Ю. Кобрин. (1987). *Лингвистические основы учения о терминах*, Москва: Высшая Школа, 104 стр.
21. Дрезен Э.К. *Научно-технические термины и обозначения и их стандартизация*, стр.105//Татаринов В.А. (1994). *История отечественного терминоведения: Очерк и хрестоматия*. М., Московский лицей , стр. 104-165.
22. Ивич, П. (1994). *К проблеме лингвистической терминологии и условных обозначениях в славянских языках*, Vja, XII, p.18.

RÉSUMÉ

LA TERMINOLOGIE ET LES DICTIONNAIRES TERMINOLOGIQUES: GENESE ET EVOLUTION

Dans cet article l'auteur présente le contexte historique de la terminologie comme science et pratique, surtout la lexicographie juridique. L'auteur discute l'origine pratique de la théorie terminologique qui a été imposée par des spécialistes ayant des professions diverses. Etant donnée la complexité de la terminologie et les activités très variées qui nécessitent une permanente mise à jour, l'auteur soutient l'évaluation computerisée des dates terminologiques.
Mots-clés : *terminologie, terme, instrument communicatif, activité professionnelle /domaine, systématisation, standardisation, terminographie*

BDD-A3313 © 2011 Editura Europlus
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:56:04 UTC)